

DAGENS
PS

Weekend

Premiär · Första numret av PS Weekend

KONST 300 kronor blev 13 miljoner / SKÄRGÅRDEN Hel ö för 22,5 miljoner / LOUIS VUITTON Modehusets första bil / DESIGNKLASSIKER Världens sju vackraste bilar

DOLOMITERNA

Dolomitenas bästa *hotell*

På Castel Badia möter modern hotellkomfort nästan tusen års historia

Välkommen till PS Weekend

Det är slutet av oktober, vintertid och mörkt redan vid fem. Då är det extra skönt att unna sig något lite extra till helgen. Kanske innebär det för dig att sätta Teams-notiserna på ljudlös, hålla upp något gott i glaset och byta om från kostym till ett mysigt loungeset.

Oavsett hur din perfekta helg ser ut hoppas jag att du hittar härlig läsning i PS Weekend. Vi finns till för dig som tycker om livets goda, och varje vecka bjuder vi på läsvärda artiklar om resor, inredning, design, mat och vin, och om upplevelser utöver det vanliga.

Några av godbitarna i premiärnumret:

Tavlan som köptes på ett dödsbo för 300 kronor och såldes för 13 miljoner. Samlaren letade egentligen efter gamla skivor och möbler.

Dolomiternas bästa hotell, för dig som drömmer om bergsluft och italiensk frukost.

Oktoberns bästa nya serier, från Stephen King till Lars Kepler, perfekt när kvällarna blir långa.

I tidningen kan du också läsa om världens bästa barer, en egen ö i Stockholms skärgård och en Rolex som är dyrare begagnad än ny.

För mig handlar helgen om vänner, god mat och tid utomhus, helst spenderad i stallet. Den här helgen ser jag fram emot att hälsa på nära vänner på deras gård i Finspång. Kanske blir det en tur till Reijmyre för att besöka hantverksbyn med glasbruk och destilleri för att inspireras av svenskt kulturarv och hantverk på absolut högsta nivå.

Jag hoppas att du hittar något i det här numret som ger din helg lite guldkant. Trevlig läsning!

Sandra Sahlén

REDAKTÖR, PS WEEKEND

Sandra Sahlén
Redaktör för PS Weekend på Dagens PS

NUMRET I SIFFROR

25 meter
lång är poolen som svävar över sluttningen vid Hotel Hubertus. **Sid 4**

22,5 miljoner kr
kostar hela Idskär med tolv småstugor och sju bryggor. **Sid 9**

13,4 miljoner kr
betalades för tavlan som köptes för 30 dollar på ett dödsbo. **Sid 16**

510 hk
har Ghesquières cabriolet från Singer enligt Top Gear. **Sid 23**

Innehåll

Resor

HOTELL, KUSTER OCH KRYSSNINGAR

- 4** — **DOLOMITERNA**
Dolomiternas bästa hotell – med äkta italiensk tvist
- 6** — **FRANKRIKE**
Glöm Rivieran – upptäck Frankrikes ”Lilla Kalifornien”
- 7** — **KRYSSNING**
”Evig kryssning” stoppad – bränslet blev för dyrt
- 8** — **FLYG**
Därför måste du fälla upp flygstolen – några centimeter är avgörande

Weekend

KONST, KLOCKOR, BARER OCH BOENDE

- 9** — **SKÄRGÅRDEN**
En egen ö i Stockholms skärgård – nu kan den bli din
- 10** — **KLOCKOR**
Begagnad Rolex dyrare än ny – Submariner kostar 35 300 kronor extra
- 12** — **KONSTSTÖLDER**
Konsttjuvarnas blunder: Därför är mästerverken omöjliga att sälja
- 15** — **BARER**
Världens bästa barer 2026 – Sverige missar topp 50 med minsta möjliga marginal
- 16** — **KONST**
Tavlan kostade 300 kronor på ett dödsbo – såldes för 13 miljoner
- 17** — **ALPERNA**
Lyxbostäder bland Europas berg rusar i pris – här kan du fortfarande göra klipp
- 18** — **STIL**
Konsten att bli gråhårig med stil – experternas bästa råd

Nöje

MUSIK, SERIER OCH KÄNDISAR

- 19** — **EUROPE**
40 år på toppen: Svenska världssuccén som ingen ville ha
- 20** — **STREAMING**
Från Stephen King till Lars Kepler – oktoberns bästa nya serier
- 22** — **DOLLY PARTON**
Dolly Partons död följs av infekterad familjestrid

Motor

KLASSIKER OCH DRÖMBILAR

- 23** — **LOUIS VUITTON**
Första bilen med Louis Vuittons namn – två 911:or från Singer
- 26** — **DESIGNKLASSIKER**
Världens 7 vackraste bilar bevisar att skönhet aldrig åldras

PS WEEKEND Nr 1, vecka 44 2026. Ett urval ur PS Weekend på dagensps.se.

REDAKTÖR Sandra Sahlén
TEXT Johan Augustin, Daniel Jacobs, Matilda Habbe, Mikael Gullström, Viggo Cavling, Torbjörn Karlgren
FOTO Castel Badia, Forestis, Aman Rosa Alpina, Sensoria Dolomites, Wikimedia Commons, Wikipedia/CC 2.0, TT, Nordstrands Mäklari, Unsplash, Michel Euler/TT, Emma Da Silva/AP/TT, Instagram, Freeman's, Pexels, Jessica Gow/TT, Pressbild, Singer, Wiki Commons/Edvvc from London, Witmer & Odjik, Slaunger Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0, Mercedes Media, Mercedes media, Broad Arrow Actions, Bonhams, Eric MANESSE, CC BY-SA 4.0 Wikimedia Commons, Steve Ginn via Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org>, Pebble Beach

DOLOMITERNA

Dolomiternas bästa hotell – med äkta italiensk tvist

Ingen dålig utsikt mot Dolomiterna från Forestis Dolomites-poolen. FOTO: FORESTIS

Italienska Dolomiterna är för resenärer som söker något utöver det vanliga. Här är några av bergskedjans bästa hotell – där det alltid är den dramatiska naturen som står i fokus.

Italiens bergskedja Dolomiterna är känd för sin vackra natur och vi har redan beskrivit en rad skidorter.

Bergskedjan i norra Italien är känd för sina taggiga kalkstenstoppar och pittoreska alpyar. Bergskedjan, som finns med på Unescos världsarvslista, sträcker sig över flera italienska regioner, bland annat Trentino-Sydtyrolen och Veneto.

Coola hotell i Dolomiterna

Skidåkning på vintern och vandring på sommaren – på sistone har området även blivit uppmärksammat för sina exklusiva hotellupplevelser.

Här är det mysiga spa-anläggningar, prisbelönt arkitektur och restauranger där lokala råvaror står i centrum, enligt Condé Nast Traveller.

För din nästa resa till Dolomiterna kan det vara värt att titta lite närmare på följande hotellupplevelser.

Design på hög höjd

Forestis Dolomites är ett av bergskedjans mest uppmärksammade designhotell som ligger högt ovanför staden Bressanone – den äldsta staden i regionen Sydtyrolen i norra Italien.

Hotellet var ursprungligen tänkt som ett sanatorium för den österrikisk-ungerska aristokratin 1912, men fick nytt liv som lyxhotell för några år sedan.

De 62 sviterna har panoramafönster mot bergsmassivet Odle. Här kombineras minimalistisk arkitektur med ett spa inspirerat av keltiska traditioner.

Italiensk lyx

I den lilla bergsbyn San Cassiano ligger Aman Rosa Alpina, ett av Dolomiternas mest exklusiva hotell.

Hotellet har välkomnat gäster sedan 1939 och har nu fått en ny skepnad under lyxhotellgruppen Aman.

TEXT JOHAN AUGUSTIN

FOTO FORESTIS, AMAN ROSA ALPINA,
CASTEL BADIA, SENSORIA
DOLOMITES

Den välkände arkitekten **Jean-Michel Gathy** har skapat en miljö med naturmaterial, dämpade färger och stora fönster mot bergen.

Spa-anläggningen erbjuder tre pooler, däribland en utomhuspool med infinitykant, och restaurangerna satsar på exklusiva matupplevelser.

Michelin Guide har tilldelat hotellet två Michelinnycklar, en utmärkelse för särskilt framstående hotell.

Utskjutande pool

För den som söker en annorlunda hotellupplevelse är Alpin Panorama Hotel Hubertus ett måste.

Hotellets främsta attraktion är en 25 meter lång uppvärmd pool som skjuter ut från byggnaden och svävar högt över sluttningen.

Bastur och bubbelpooler har byggts i en konstruktion som hänger fritt i luften, där vissa delar ser ut att vara upp och nedvända.

Aman Rosa Alpina är ett av Dolomiternas mest exklusiva hotell. FOTO: AMAN ROSA ALPINA

Arkitekturen har uppmärksamhets internationellt och lyfts fram av Michelin Guide som ett av de mest djarva exemplen på modern hotelldesign i Dolomiterna.

Historisk komfort

På Castel Badia möter modern hotellkomfort nästan tusen års historia.

Byggnaden har tidigare fungerat som domstol, kloster och privat slott. Efter en omfattande renovering har den förvandlats till ett exklusivt hotell med 28 rum och ett separat chalet i tre våningar.

De historiska takmålningarna, valven och trägolven har bevarats, samtidigt som gästerna kan njuta av en modern spa-anläggning och pool.

Hotellet finns med på Condé Nast Travellers Hot List 2026 över coola nya hotell.

Slutligen, vid foten av Alpe di Siusi ligger Sensoria Dolomites, som riktar sig till vuxna gäster.

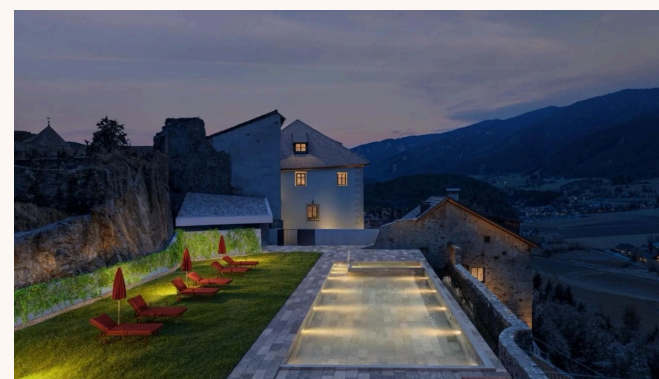
Här kombineras all inclusive med exklusiva spa-upplevelser, minimalistisk design och italiensk gastronomi.

Fokus på lokala råvaror

En uppvärmd utomhuspool erbjuder utsikt mot bergstopparna, medan hotellets restaurang Anima serverar måltider med fokus på lokala råvaror.

Bara några minuters promenad bort ligger linbanan som tar gästerna upp till skidbackar och vandringsleder.

Hotellet finns med i Condé Nast Travellers sammanställning över Dolomiternas bästa hotell. ●

Castel Badia var tidigare ett privat slott. FOTO: CASTEL BADIA

På Sensoria Dolomites får endast vuxna gäster vistas. FOTO: SENSORIA DOLOMITES

Stranden Plage des Dames ligger på ön Noirmoutier, och är känd för sina vita badhytter. FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

FRANKRIKE

Glöm Rivieran – upptäck Frankrikes ”Lilla Kalifornien”

Längs Frankrikes Atlantkust lockar Vendée med milslånga sandstränder och charmiga fiskebyar. Tempot är långsammare än vid Medelhavet och nu har allt fler resenärer fått upp ögonen för ”Lilla Kalifornien”.

Frankrike lockar allt fler resenärer, där vi redan konstaterat att landet nu tar emot en bit över 100 miljoner internationella resenärer, om året. Hur de senaste oroligheterna i franska städer som Paris kommer påverka den statistiken återstår att se, men faktum kvarstår – många vill uppleva landet som har så mycket att erbjuda resenären.

Väljer Atlanten istället
Salta bad i Medelhavet vid favoriter som Nice har länge toppat reselistan när vi bokar Frankrike, men på sistone vill allt fler ha nya stränder – och de får gärna ligga vid Atlantkusten istället. Ett sådant exempel är ”Lilla Kalifornien”, som Vendée även kallas. Området har fått sitt smeknamn på grund av sina långa sandstränder, många soltimmar och möjlighet att delta i surfing och andra vattensporter. Här breder milslånga sandstränder ut sig tillsammans med charmiga fiskebyar, enligt Robb Report.

Långsammare tempo
Det är något speciellt med den franska Atlantkusten. Här är tempot långsammare än vid Medelhavet, stränderna bredare och naturen nära inpå. Pinjeskogar möter sanddyner och saltängar, medan små fiskebåtar lägger till i hamnar där dagens

fångst snart hamnar på restaurangernas menyer. Området ligger söder om Nantes och har många platser som är värda ett besök under resan. Les Sables-d’Olonne är en av Vendées mest kända badorter, med en lång, halvmåneformad sandstrand kantad av restauranger, kaféer och eleganta husfasader.

Ta dig runt med cykel
På ön Noirmoutier kommer du istället upptäcka gator med vitkalkade hus med blå fönsterluckor. Här passar cykel bäst där stigarna tar dig mellan saltbassänger, tallskogar och små stränder. Den historiska huvudorten Noirmoutier-en-l’Île har ett medeltida slott från 1100-talet som du kan stan- na till vid. I närheten ligger Bois de la Chaise, ett grönskande kustområde med eleganta sommarvillor och den berömda Plage des Dames, där vita badhytter är de största kändisarna på ön.

Ät fisk på Michelinrestaurang
Gillar du fransk mat? Då har du kommit rätt – färska ost- ron finns i överflöd och här hittar du även den exklusiva potatisen La Bonnotte. På ön ligger även en av Frankrikes mest hyllade restauranger – den trestjärniga Michelinrestaurangen La Marine.

TEXT JOHAN AUGUSTIN
FOTO WIKIMEDIA COMMONS

Bakom en enkel vit fasad med blå fönsterluckor skapar köksmästaren **Alexandre Couillon** gastronomi med Atlanten som inspiration där han tidigare uppgett att ”havet är min trädgård”. På menyn finns till exempel makrill grillad över träkol med rödbetor, och hummer med kaviar. Vidare är Saint-Gilles-Croix-de-Vie en charmig hamnstad där fisket fortfarande står i fokus. Här ligger färgglada fiskebåtar sida vid sida längs kajerna, och på restaurangerna serveras grillade sardiner, musslor och andra skaldjur från Atlanten. Staden är särskilt känd för sitt sardin- fiske, som har en lång histo- ria. Den gamla fiskehamnen ligger vid floden Vies mynning och omges av marknader, kaféer och traditio- nella kvarter.

Billigare än Rivieran
Vendée är generellt billigare än Franska rivieran, särskilt jämfört med Saint-Tropez, Cannes och Nice. Kan du dessutom tänka dig att åka dit utanför sommarmånaderna går det att hitta billigare boende. Under våren och hösten är det fortfarande sköna temperaturer och betydligt färre besökare, vilket ger en bättre upplevelse av ”Lilla Kalifornien”. ●

KRYSSNING

”Evig kryssning” stoppad – bränslet blev för dyrt

Hytterna kostade hundratusentals dollar för en evig kryssning. Nu tvingas de boende på kryssningsfartyget Villa Vie Odyssey gå iland.

Bolaget lovade en kryssning som pågick för evigt, och ett permanent hem på världsha- ven lockade många att köpa en av de 509 hytterna om bord för mellan 119 999 och 439 999 dollar, alltså mel- lan drygt 1 och 4 miljoner kronor. Då ingick stopp i runt 400 hamnar runt om jorden, och en världsomsegling var tredje och ett halvt år.

Försökt minska förbrukningen
Andra har köpt kryssningspaket som sträcker sig över fem år för 59 999 dollar. Men odysseéns matematik sprack med kriget i Iran. ”Sedan konflikten inleddes i slutet av februari har vi vidtagit omfattan- de åtgärder för att minska bränsle- förbrukningen, bland annat genom att sänka farten längs rutten och till- bringa mer tid i hamn”, uppger Villa

Vie Residences i ett pressmeddelande. ”Dessa åtgärder har inte räckt för att kompensera för den exceptionel- la ökningen av bränslekostnaderna, och vi har inte längre möjlighet att bära de driftsförluster som detta har medfört.” Bolaget uppger att det har försökt minska förbrukningen genom att sänka farten och tillbringa mer tid i hamn. Åtgärderna har dock inte räckt för att kompensera för de ökade kostnaderna. ”Vi kan inte föra över hela kostnadsökningen på de boende”, skriver bolaget.

Försöker hitta investerare
Enligt branschtidningen Cruise Industry News informerades de boende om att fartyget skulle tas ur trafik tillfälligt och att de behövde lämna det i Kambodja. Villa Vie Resi-

dences beskriver stoppet som tillfäl- ligt och säger att man försöker hjäl- pa de boende med avstigning och tillfälliga boendelösningar. I ett internt meddelande ska vd **Kathy Villalba** ha uppgett att bolaget inte lyckats säkra det bränsle som krävs för att fortsätta driften. Besätt- ningen blir däremot kvar ombord för att sköta fartyget och dess grund- läggande system. Enligt Cruise Industry News har bolaget också sökt nya investerare och undersökt möjligheten till ett förvärv. Någon färdig affär har dock inte offentliggjorts. Villa Vie Residences uppger att man arbetar med en omstrukture- ring och att försöken att säkra nytt kapital ska fortsätta under de kom- mande 60 dagarna. Någon finansie- ring eller transaktion är ännu inte klar. ●

Kryssningsfartyget Villa Vie Odyssey. FOTO: WIKIMEDIA/CC 2.0

Vid olyckor måste flygplan snabbt kunna evakueras och då ska flygstolarna vara uppfällda. FOTO: TT

FLYG

Därför måste du fälla upp flygstolen – några centimeter är avgörande

Du kanske undrar varför det är så viktigt att fälla upp den där flygstolen. Spelar det egentligen någon roll om stolen lutar några centimeter bakåt? Faktum är att det räddar liv när stolen är helt uppfälld.

De flesta flygolyckor inträffar vid landning, men även vid start till viss del. Inte högt uppe i luften alltså som man kanske skulle kunna tro.

Varför är det då så viktigt att fälla upp flygstolen? Det är något av ett mantra som vi hör gång på gång från kabinpersonalen när vi reser. Fäll upp stolen, tack.

Uppfälld flygstol räddar liv

Det räddar liv, är den enkla anledningen.

Ett par centimeter hit eller dit gör stor skillnad vid nödsituationer har det visat sig, när vi snabbt ska utrymma flygplanet. Är din flygstol bakåtlutad någon centimeter kan det bli betydligt svårare för personen i sätet bakom dig att smidigt och snabbt ta sig ut.

Det uppger resemagasinet Condé Nast Traveller som har intervjuat en tidigare flygvärdinna.

”Att följa dessa föreskrivna regler gör livet enklare och säkrare för alla ombord på flygplanet, särskilt i en nödsituation”, säger **Lia Ocampo** och sammanfattar läget:

”Ett bakåtlutat säte kan fånga passageraren bakom dig vid en evakuering.”

Viktigt vid nödlandning

Det är även viktigt att stolen är uppfälld om det skulle bli en nödlandning.

Då kan kabinpersonalen uppmana passagerarna att inta en särskild skyddsställning, på engelska kallad ”brace position”.

Det innebär att passageraren böjer sig framåt och skyddar huvudet och nacken. Om sätet framför dig är

TEXT JOHAN AUGUSTIN
FOTO TT

bakåtlutat blir det problem att inta den positionen.

Det är också en viktig del av flygplanens säkerhetscertifiering. Den amerikanska luftfartsmyndigheten FAA förklarar i sina föreskrifter att flygstolarnas placering och lutning ingår i bedömningen av hur effektivt ett flygplan kan evakueras.

Snabb evakuering

Alla regler ombord ett flygplan kan verka överflödiga när du är på väg mot en avkopplande semester. I slutändan räddar reglerna dock liv, där det inte bara handlar om uppfällda stolar utan om var bagaget är placerat, om säkerhetsbältet är fastspänt och om bordet är uppfällt.

Det handlar om fria utgångsvägar om olyckan är framme och du snabbt ska ta dig ut ur flygplanet. ●

SKÄRGÅRDEN

En egen ö i Stockholms skärgård – nu kan den bli din

Tolv småstugor, sju bryggor och ett båthus där du kan se vattnet genom golvet. Nu säljs hela Idskär i Stockholms skärgård.

TEXT MATILDA HABBE
FOTO NORDSTRANDS MÄKLERI

Utrycket ”en sådan här chans får man bara en gång i livet” kan komma väl till pass när en hel ö i Stockholms skärgård läggs ut till försäljning. På Idskär ingår tolv småstugor, sju bryggor och drygt 40 bäddar. Priset är 22,5 miljoner kronor.

För pengarna får köparen 9 813 kvadratmeter mark, knappt en hektar, och en huvudbyggnad på cirka 90 kvadratmeter.

Marina Läroverket har använt ön för utbildningsverksamhet sedan 2014. Mäklaren **Robert Nordstrand** på Nordstrands Mäkleri marknadsför den nu både för privat bruk och för fortsatt verksamhet.

Plats för middagsgästerna

Med drygt 40 bäddar behövs också någonstans att laga maten.

Öns kökshus har ett storkök med flera spisar. I en öppningsbar, inglasad veranda finns matplatser för omkring 35 personer. Inne i huset ryms ytterligare en matplats för 10-12 personer.

Huvudbyggnaden ligger centralt på ön, omgiven av grönska. På entréplanet finns ett sällskapsrum som har använts för utbildning, med

öppen spis och spröjsade fönster. Intill ligger ett kontor med pentry.

En trappa upp finns fyra sovrum, ytterligare ett sällskapsrum och ett badrum. Bland sovhusen på ön finns också en svit med eget pentry och badrum.

Eget vattenverk följer med

Ön totalrenoverades under åren 2014-2022. Här finns ett eget avloppsreningsverk och en avsaltningsanläggning som ordnar färskvatten. Anläggningarna är dimensionerade för upp till 50 personer och VA-systemet är frostskyddat för att fungera året runt.

Till fastigheten hör också tre båt- och bilplatser på Norra Lagnö, några minuters båtfärd bort.

Utöver köpeskillingen kommer de löpande utgifterna. Den angivna driftkostnaden är 92 500 kronor om året. ●

Hela Idskär i Stockholms skärgård är till salu för 22,5 miljoner kronor. På ön finns tolv småstugor och sju bryggor FOTO: NORDSTRANDS MÄKLERI

Att ha en Rolex synlig på handleden är inte alltid så smart numera visar det sig. Din lyxklocka har blivit ett lovligt byte. FOTO: UNSPLASH

KLOCKOR

Begagnad Rolex dyrare än ny – Submariner kostar 35 300 kronor extra

En certifierad begagnad Rolex Submariner från 2022 kostar 150 000 kronor hos Nymans Ur i Stockholm, 35 300 kronor över nypriset. Ändå har Rolex egna begagnatprogram på nio månader sålt mer än under hela fjolåret.

Nymans säljer klockan inom Rolex Certified Pre-Owned, programmet där auktoriserade Rolexhandlare köper in, kontrollerar och säljer begagnade Rolex med märkets egen garanti. På stålmodellerna Submariner och GMT-Master II ligger Nymans begagnatpriser 29 till 32 procent över nypriset.

Även på Blocket, där köparen slipper handlarnas väntelistor, kostar en Submariner av samma modell mer än en ny. I tio annonser för modellen den 17 oktober ligger priserna mellan 125 000 och 139 000 kronor, och medianen 135 900 kronor är 21 200 kronor, eller 18,5 procent, över nypriset.

Två våningar upp blir klockan dyrare
Enligt analysföretaget EveryWatch handlas 75,8 procent av Rolexmodellerna över nypris på andrahandsmarknaden, och samma prisbild finns i Schweiz. På bottenvåningen i Bucherers butik på Bahnhofstrasse i Zürich finns inga nya Rolex att köpa, men två våningar upp, på begagnatavdelningen, är klockorna betydligt dyrare än nypriset.

TEXT MIKAEL GULLSTRÖM
FOTO UNSPLASH

KLOCKOR

CERTIFIERAD BEGAGNAD ROLEX HOS NYMANS UR

Modell	Årgång	Certifierad begagnad	Nypris	Skillnad
Submariner 124060	2022	150 000 kr	114 700 kr	+30,8 %
Submariner Date 126610LV	2023	175 000 kr	135 400 kr	+29,2 %
GMT-Master II 126720VTNR	2024	185 000 kr	140 400 kr	+31,8 %

Begagnatpriser och Rolex nypriser hos Nymans Ur den 17 oktober 2026, inklusive moms.

”Hos certifierade handlare är sannolikheten att köpa en förfalskning eller en defekt klocka lika med noll”

ODILO LAMPRECHT, BUCHERER

Det skrev den schweiziska affärstidningen Bilanz i september i en intervju med Odilo Lamprecht. Han har sedan 2017 byggt upp begagnatverksamheten hos Bucherer, som Rolex äger sedan 2023.

”Vi utgår från det aktuella marknadsvärdet när vi sätter priserna, och det styrs av utbud och efterfrågan. Och på begagnatavdelningen får du klockan direkt”, säger Lamprecht till Bilanz.

Nymans pris ligger 14 100 kronor, eller 10,4 procent, över Blocketmedianen. Köparen får två års garanti och ett intyg från Rolex om att klockan är äkta, och Lamprecht anser att man även vid köp av begagnat bör hålla sig till klockmärkenas officiella handlare. ”Hos certifierade handlare är sannolikheten att köpa en förfalskning eller en defekt klocka lika med noll”, säger han.

Morgan Stanley och WatchCharts jämför programmets priser med vad etablerade handlare utanför programmet tar för samma modeller och har räknat fram att medianpåslaget är 23,1 procent, för Submariner 24,2 procent, skriver bransch sajten WatchPro. Blocketmedianen bygger även på privatpersoners annonser och mäter därför inte exakt samma sak.

Pepsi-ringen kostar 43 000 kronor extra
Efterfrågan är störst på modeller som Rolex har slutat tillverka. ”Störst är intresset för äldre klockor som inte längre tillverkas, klockor som inte går att få tag på eftersom de inte finns i den nuvarande katalogen”, säger John Shmerler, vd för den amerikanska Rolexhandlaren The 1916 Company, till Robb Report.

Sedan Rolex i våras slutade tillverka GMT-Master II med den röda och blå Pepsi-ringen har försäljningen av begagnade exemplar ökat med 60 procent jämfört med samma period i fjol, enligt EveryWatch. En certifierad Pepsi från 2022 kostar 265 000 kronor hos Nymans, 43 000 kronor, eller 19,4 procent, mer än klockhandlaren Hedens Guld begär på Blocket för en Pepsi från samma år.

Försäljningen har redan passerat fjolåret
Under tredje kvartalet sålde Rolex begagnatprogram uppskattningsvis klockor för 229 miljoner dollar, omkring 2,3 miljarder kronor. Det är 61 procent mer än ett år tidigare och programmets bästa kvartal sedan starten i december 2022, enligt Morgan Stanleys rapport om andrahandsmarknaden för klockor,

som WatchPro redovisade den 15 oktober.

Efter nio månader ligger försäljningen på omkring 550 miljoner dollar, mer än de 490 miljoner som Morgan Stanley uppskattar för hela 2025. Säljer programmet lika mycket under fjärde kvartalet landar försäljningen på nära 780 miljoner dollar i år, omkring 7,7 miljarder kronor, enligt WatchPros beräkning.

Programmet växer trots att priserna på begagnade Rolex bara steg 0,5 procent under tredje kvartalet, märkets svagaste utveckling på sju kvartal enligt WatchCharts.

Eftersom försäljningen ökar när priserna står still bedömer WatchPro att köparna allt oftare köper klockan för att bära den och allt mer sällan för att spekulera, som många gjorde under pandemin. ●

KONSTSTÖLDER

Konsttjuvarnas blunder: Därför är mästerverken omöjliga att sälja

En man betraktar Vincent van Goghs oljemålning på duk. Trots en stekhet konstmarknad så skulle den vara näst intill värdelös om det skulle stjälas FOTO: MICHEL EULER/TT

Att bryta sig in på ett museum och stjäla konst för hundratals miljoner är den enkla biten. Men bakom de spektakulära kupperna döljer sig en bitter verklighet. Konsthandeln är hetare än någonsin, samtidigt som det aldrig har varit svårare för tjuvarna att sälja, och enligt konstdetektiven Arthur Brand kan ett känt mästerverk i praktiken vara "värt noll" så fort det har lämnat museet.

På måndag har det gått ett år sedan två män åkte upp till Louvrens Apollogalleri i en möbellift, skar upp två montrar och försvann på sju minuter med franska kronjuveler värda 88 miljoner euro.

De tog också kejsarinnan Eugénies krona men tappade den på vägen ut. Resten av bytet har ingen sett sedan dess, och enligt nyhetsbyrån AFP:s genomgång av förhören förlorade

utredarna spåret i ett parkeringshus i Aubervilliers norr om Paris.

En av de misstänkta, som har erkänt, uppger att hans arvode var 15 000 euro. "För varje dag inser jag mer hur mycket de är värda", har han sagt till undersökningsdomaren enligt AFP. "Om jag hade vetat hade jag begärt mer."

Med dagens eurokurs motsvarar arvodet drygt 167 000 kronor, eller 0,017 procent av de 984 miljoner kronor som juvelerna värderas till.

TEXT MIKAEL GULLSTRÖM
FOTO MICHEL EULER/TT, EMMA DA SILVA/AP/TT

Guldet går att smälta ned

Mona Lisa hänger i samma flygel som Apollogalleriet, men enligt männen själva fick de bara se en video av montrarna med de napoleonska smyckena när de rekryterades.

"Juveler är lättare att göra pengar på än ett konstverk som går att känna igen", säger **Geoff Kelly** till ARTnews och pekar på kuppen i Louvren och inbrottet i Grünes Gewölbe i Dresden 2019. Kelly ledde

i över tjugo år FBI:s utredning av Gardnerrånet i Boston, världens största konststöld, och han tror att juvelstölderna "förmodligen blir framtiden".

En nyckel i fickan på en av de misstänkta ledde polisen till ett förråd i La Courneuve, där det enligt AFP låg vinkelslipar, en störsändare och utrustning för att kontrollera guldhalt. I en rapport om museikupper som Europol gav ut i augusti står att ädelmetaller kan smältas ned utan att lämna spår som polisen kan följa, och att ädelstenar enkelt kan brytas loss och säljas vidare.

Museer i Frankrike och resten av Europa drabbades av tio inbrott i somras, fler än någonsin, enligt **Jean-Christophe Castelain**, chef för konstitidskriften Le Journal des Arts. "Åtta av de tio gällde smycken, mynt eller antika föremål som lätt kan smältas ned", säger han till AP.

Guillaume Poitrinal, ordförande för stiftelsen Fondation du patrimoine, kopplar stölderna till guldet, som på fredagsmorgonen kostade 4 190 dollar per uns enligt Kitco, drygt 50 procent mer än för två år sedan. "När en fransk kungs juveler försvinner för att smältas ned på grund av guldpriset är det tragiskt", säger han.

Renoirtavlorna låg bakom en gipsvägg
Den 8 september tog två inbrottstjuvar fyra Renoirtavlor från det lilla Renoirmuseet i Cagnes-sur-Mer på Rivieran och tappade två av dem i trädgården på vägen ut.

När polisen förra veckan grep fem män och en kvinna låg de två övriga tavlor, värderade till 4 miljoner euro, inmurade bakom en vägg av betongblock och gipsskivor i ett hus i Clermont-l'Hérault.

De gripna beskrivs av en källa nära utredningen som opportunisterna utan någon klar idé om vad de skulle göra med verken, skriver The Art Newspaper.

I Italien hittade polisen i augusti verk av Renoir, Cézanne och Matisse för 9 miljoner euro hemma hos en av de misstänkta, fem månader efter att de stulits från stiftelsen Magnani-Rocca utanför Parma.

"Konstverk stjäls hela tiden, men det är det lätta", säger Geoff Kelly till ARTnews. "När du väl har stulit det måste du försöka få pengar för det, och det är extremt svårt."

Numera fungerar varje mobiltelefon i praktiken som ett spårningsverktyg för stulen konst, säger han, och för värdefulla stulna verk som går att känna igen finns det i princip ingen marknad. En handlare eller köpare kan fotografera verket och

söka i Interpolns databas över stulna konstverk, som i dag rymmer nästan 57 000 föremål.

Dr No finns bara på film

"Folk tror alltid att det finns en sorts Dr No från Bondfilmen", säger den nederländske konstdetektiven **Arthur Brand** till AP. "Men det är Hollywood. I verkligheten finns det inga sådana samlare."

I filmen från 1962 hänger Goyas porträtt av hertigen av Wellington i skurkens gömställe, och tavlan hade på riktigt stulits från National Gallery i London några månader innan inspelningen började, påpekar författaren **Simon Garfield** i den nederländska affärstidningen Quote. Ofta vill ingen röra stulen konst, särskilt inte kända verk, säger Brand.

En stulen tavla kan i stället användas mot åklagaren, enligt advokaten Christopher Marinello, grundare av Art Recovery International. "En mer slipad kriminell skaffar den som ett frikort ur fängelset, en sorts förhandlingskort", säger han till AP och beskriver hur en knarklangare kan erbjuda sig att visa var tavlor finns i utbyte mot ett lägre straff.

Kelly tror att tjuvarna bakom Gardnerrånet i Boston tänkte använda verken just som förhandlingskort. Natten till den 18 mars 1990 tog

sig två män utklädda till poliser in på Isabella Stewart Gardner Museum och skar ut verk av Vermeer och Rembrandt ur ramarna.

Totalt försvann tretton verk, i dag värderade till över 500 miljoner dollar, och inget av dem har hittats, enligt AP. I sin nya bok följer Kelly hur verken vandrade mellan kriminella nätverk och kallar dem ”Thirteen Perfect Fugitives”, tretton perfekta rymlingar.

De tomma förgyllda ramarna hänger kvar på museet.

Namnet sätter priset

Mona Lisa, som Louvrentjuvarna lät hänga kvar, stals själv den 21 augusti 1911 av Vincenzo Peruggia, en hantverkare som hade arbetat på museet och gick ut med tavlan under sin vita arbetsrock.

Han ville föra hem verket till Italien och hoppades på en belöning, men höll det gömt i sin bostad i två år och dömdes till ett års fängelse, varav han satt sju månader, skriver Simon Garfield.

Enligt honom var det stölden som gjorde målningen berömd, och fler besökare ska ha stirrat på den tomma platsen på väggen än på damen själv medan hon hängde där. På den lagliga marknaden är det tvärtom igenkänningen som driver priset. Där stiger ikoniska verk med erkända namn och dokumenterad ägarhistorik medan resten står still.

Den 18 november auktionerar Sot-heby’s ut van Goghs ”Châtaigniers en fleurs”, som fram till visningen i Hongkong i tisdags inte hade visats offentligt sedan 1964 och nu väntas kosta köparen över två miljarder kronor.

Konstmarknaden växte med 4 procent till 59,6 miljarder dollar förra året, men försäljningen på auktion av verk som gick för över 10 miljoner dollar steg med 30 procent, enligt Art Basel och UBS.

Maurizio Cattelans ”Comedian” är en banan tejpad på en vägg, och kryptoprofilen Justin Sun köpte 2024 ett exemplar för motsvarande 5,8 miljoner euro. När museets exemplar stals från Centre Pompidou-Metz i slutet av maj satte personalen bara upp en ny banan, eftersom själva verket är ett äkthetscertifikat och en

Maurizio Cattelan är en konstnären som har väckt uppmärksamhet för sin fasttejpade banan FOTO: LUCA BRUNO/AP/TT

instruktion för hur frukten ska sitta.

I onsdags sålde Christie’s konst för 218,6 miljoner pund på två kvälls-auktioner i London, mer än dubbelt så mycket som i fjol.

Philip Hoffman, grundare av rådgivningsfirman Fine Art Group, varnade efteråt för att dra för stora slutsatser av summan, eftersom 29 av de 41 verken från affärsmannen Peter Simons samling hade garantier från tredje part, alltså investerare som i förväg lovat att köpa verket till ett fast pris om ingen annan bjöd högre. Han kallar auktionerna ”iscensatta, styrda och redan uppumpade till max för att få bästa möjliga garantier” i en intervju med ARTnews.

Den stulna Zornen som ingen kan sälja På Bukowskis gick Anders Zorns ”Hämta vatten” i juni för 15,5 miljoner kronor, säsongens högsta pris för ett svenskt konstverk på auktion i Sverige. Zorns ”Hins Anders” går däremot inte att sälja alls. Den var en av sex tavlor som försvann från Thielska galleriet i Stockholm år 2000, i det som TV4 kallar Sveriges största olösta konstköp, och brottet är i dag preskriberat.

I boken ”Jakten på Zorn” uppger journalisten Karl Enn, som berättade om boken i TV4 förra veckan, att polisen hade misstänkt och att någon flera gånger har försökt sälja tavlorna. När han satte punkt för manuset i somras hade en person enligt Enn hört av sig och erbjudit honom att köpa loss dem.

Enn betalade ingenting, eftersom han inte vill gå över någon juridisk gräns och aldrig betalar för uppgifter, inte ens för en intervju. ”Informationen som jag redovisar i min bok visar att de finns kvar, att de inte är förstörda och borta”, säger Karl Enn. ”De är värdefulla, men du kan inte sälja dem. Och inte visa dem.”

Konsthandeln hetare än på länge

Vi kan konstatera att konsthandeln är hetare än någonsin, så länge papperen är i ordning, med 30 procents tillväxt i toppen av marknaden förra året och en van Gogh som väntas kosta köparen över två miljarder kronor.

För de kriminella har det däremot aldrig varit svårare att sälja, eftersom varje mobil är en spårare och varje känt verk ligger i ett register, och det som blir kvar är ett arvo-de på 15 000 euro, Renoirtavlor bakom en gipsvägg, tomma ramar i Boston och en Zorn som ingen har kunnat sälja på 26 år.

I dagens konstvärld går en tejpad banan med äkthetsintyg för 5,8 miljoner euro, medan en stulen Renoir enligt James Ratcliffe på Art Loss Register bara är ”en duk med lite gammal oljefärg på”, som han sa till AP.

Läs mer:Rika flyr till klockor och konst som inflationsskydd – lönar det sig? – RealtidStulna Louvre-juvelerna kan redan vara förlorade – Realtid ●

Bar Leone i Hongkong är världens bästa bar 2026 – för andra året i rad. Här är enkelheten en del av lyxen. FOTO: INSTAGRAM

BARER

Världens bästa barer 2026 – Sverige missar topp 50 med minsta möjliga marginal

Hongkong har världens bästa bar. Milano har Europas bästa. Sverige har två riktigt bra barer – men ingen lyckades ta sig in bland världens 50 bästa 2026.

Det känns en smula orättvist när vi skriver om barer. Eftersom Tjoget i Stockholm hamnar på plats 51.

Bar Leone bäst i världen igen

The 50 Best Bars 2026 presenterades under en gala i Milano den 7 oktober. Vinnare blev Bar Leone i Hongkong för andra året i rad.

Bakom baren finns italienaren Lorenzo Antinori, och konceptet hämtar inspiration från kvartersbarerna i Rom. Filosofin kallas ”Cocktail Popolari” – folkliga cocktails – där bra service och riktigt välgjorda drinkar är viktigare än rök, eld och bartenderymnastik.

Det låter nästan provocerande sunt.

Tvåa blev Moebius Milano, följd av Alquímico i Cartagena, Bar Us i Bangkok och Line i Aten. Årets lista innehåller barer från 26 städer och 14 nya namn tog sig in bland de 50 bästa.

Sverige blir nummer 51

För svensk del är placeringarna både imponerande och irriterande.

Tjoget i Hornstull hamnar på plats 51.

En enda placering från huvudlistan.

Röda Huset vid Sergels torg återfinns längre ner på plats 83.

Två Stockholmsbarer bland världens hundra bästa är förstås starkt. Ändå är det svårt att inte beklaga att Sverige inte kommer högre.

Särskilt Tjoget har under många år varit en internationell reklampelare för svensk barkultur. Här har man konsekvent kombinerat bra drinkar med en miljö där gästen faktiskt kan tänka sig att stanna hela kvällen, vilket inte alltid är självklart på ambitiösa cocktailbarer.

På årets europeiska lista utsågs dessutom Tjoget till Sveriges bästa bar och placerade sig som nummer 37 i Europa. Röda Huset blev nummer 43.

Röda Huset föll rejält

För Röda Huset är årets världsplacering mer smärtsam.

2025 låg baren på plats 35 i världen. Nu blir det plats 83.

Det betyder inte nödvändigtvis att drinkarna blivit sämre. Den här typen av rankingar bygger på röster från internationella branscheexperter och förändras snabbt när nya barer öppnar och resmönster ändras.

Röda Huset har dessutom en profil som sticker ut. Drinkarna byggs i hög grad kring svenska och nordiska råvaror som äpplen, plommon, grädd- och örter snarare än importerad citrus och tropiska ingredienser.

Det går alltså fortfarande att beställa en cocktail i Stockholm utan att hela Amazonas behöver medverka.

London håller ställningarna

London fick tre barer bland de 50 bästa.

Connaught Bar placerade sig högst på plats åtta. Satan’s Whiskers blev nummer 29 och Waltz nummer 32.

Paris och New York fortsätter också att vara starka bardestinationer medan Asien befäster sin position.

Hongkong har fyra barer bland de 50 främsta och världsettan Bar Leone visar dessutom att en modern cocktailbar inte måste kännas som ett laboratorium med spritlicens.

Här är världens tio bästa barer 2026

1. Bar Leone, Hongkong
 2. Moebius Milano, Milano
 3. Alquímico, Cartagena
 4. Bar Us, Bangkok
 5. Line, Aten
 6. Handshake Speakeasy, Mexico City
 7. Zest, Seoul
 8. Connaught Bar, London
 9. Lady Bee, Lima
 10. Bar Mauro, Mexico City
- Stockholm får alltså nöja sig med plats 51 och 83.

Det är väldigt bra. Men när nummer 51 heter Tjoget är det också fullt tillåtet att beställa något starkt och muttra lite. ●

Tavlan kostade 300 kronor på ett dödsbo – såldes för 13 miljoner

En amerikansk samlare betalade 30 dollar, knappt 300 kronor, för en liten oljemålning på ett dödsbo i Michigan. I oktober såldes den för motsvarande 13,4 miljoner kronor i New York.

TEXT MIKAEL GULLSTRÖM
FOTO FREEMAN'S

Samlaren letade efter skivor och möbler från 1950-talet när han i juli hittade målningen ”undanstoppad i ett mörkt hörn av en hall som ledde till garaget”, enligt auktionshuset Freeman's. Signaturen ”Abercrombie, '51” syntes knappt mot den mörka bakgrunden, men den räckte för att han skulle satsa 30 dollar.

Gertrude Abercrombie, som dog 1977, målade i Chicago och sålde mest genom konstmässor och ett galleri i ett varuhus. Hennes tavlor gick att hitta i secondhandbutiker ända in på 2000-talet, skriver Chicago Sun-Times. Men i januari 2025 öppnade en stor retrospektiv på Carnegie Museum of Art i Pittsburgh, och i somras visades den på Milwaukee Art Museum.

Efter en första efterforskning lade samlaren om familjens semester för att se utställningen i Milwaukee. I katalogen fanns ett foto av hans tavla, ”Alderman Merriam's Shells” från 1951, intill en recension ur Chicago Tribune från 1952.

Enligt Freeman's hade Abercrombie aldrig sålt målningen utan gett den till en läkare i Kalamazoo som betalning för vård, och den blev kvar i läkarens familj tills dödsboet tömdes.

Samlaren mejlade sedan Freeman's, som var en av utställningens sponsorer. ”Jag fick ett mejl där det stod 'har hittat en målning av Gertrude Abercrombie'. Sådana mejl får jag ofta, så jag hade inga höga förhoppningar”, säger **Zachary Wirsum**, som leder avdelningen för efterkrigskonst, till The Art Newspaper.

En konsthistoriker expert på Abercrombie bekräftade att målningen var äkta.

Från 300 kronor till 13 miljoner. En nästan osannolik utveckling för fyndet från dödsboet. Tavlan av Gertrude Abercrombie, Alderman Merriam's Shells, 1951 FOTO: FREEMAN'S

Priset ökade 45 000 gånger inköpet

Freeman's värderade tavlan till mellan 150 000 och 250 000 dollar. ”Fortsätt gå på dödsbon”, sa auktionisten David Weiss när budgivningen började den 1 oktober.

Klubban föll på 1 060 000 dollar, och med köparprovisionen blev slutpriset 1 352 600 dollar, 45 000 gånger så mycket som samlaren betalade.

Innan retrospektiven öppnade i januari 2025 var rekordet för en Abercrombie 864 000 dollar. I november samma år sålde Sotheby's hennes ”Message for Mercy” för 1,02 miljoner dollar, och ”Alderman Merriam's Shells” slog det rekordet med 33 procent, enligt The Art Newspaper.

Kvinnliga konstnärer tar större del av pengarna

Abercrombie hör till de kvinnliga konstnärer som ökar sin andel av konstmarknaden, och marknaden växte i fjol för första gången på tre år. Den globala försäljningen steg med 4 procent till 59,6 miljarder dollar, och kvinnliga konstnärer stod för 37 procent av galleriernas försäljningsvärde, mot 28 procent 2018, enligt Art Basels och UBS:s årliga rapport.

Auktionsförsäljningen av verk över en miljon dollar ökade med

21 procent, och i november ropas en Van Gogh-tavla ut hos Sotheby's, där den väntas gå för över två miljarder kronor.

Paul Donovan, chefekonom på UBS Global Wealth Management, förklarar skiftet i samlandet med att mer än 83 000 miljarder dollar ska gå i arv mellan generationer de kommande decennierna. ”I takt med att förmögenheterna allt oftare hamnar hos kvinnor och yngre samlare förändras dynamiken inom familjerna, motiven för att samla och de filantropiska prioriteringarna”, säger han.

I Sverige sålde Stockholms Auktionsverk i maj göteborgskoloristen **Karin Parrows** ”Kappseglingsdag” för 231 250 kronor, ett rekord för konstnären.

Dagen efter såldes **Lena Cronqvists** brons ”Flicka med flätor och parasoll” för nära 1,9 miljoner kronor, världsrekord för en skulptur av henne, samma vecka som en stor retrospektiv av Cronqvists verk öppnade på Värmlands museum.

”Dagens resultat bekräftar hennes position som en av Sveriges viktigaste samtida konstnärer”, sa **Victoria Svederberg**, chef för konstavdelningen på Stockholms Auktionsverk, efter auktionen. ●

I franska Les Saisies går det att göra klipp på semesterbostäder. FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

Lyxbostäder bland Europas berg rusar i pris – här kan du fortfarande göra klipp

I Alperna har semesterbostäder snabbt stigit i pris på sistone. Alla prislappar är dock inte skyhöga, det finns fortfarande orter där du får mer för dina pengar.

TEXT JOHAN AUGUSTIN
FOTO WIKIMEDIA COMMONS

En chalet med utsikt över snöklädda bergstoppar, en öppen spis och kanske en privat spaavdelning. För världens förmögna har Alperna länge varit en eftertraktad plats att äga ett andra hem. På sistone har det hemmet rusat vidare i pris.

Dyrt i Schweiz

Hela 29 procent i schweiziska Alperna under de senaste fem åren, enligt fastighetskonsulten Knight Franks nya rapport The Alpine Report 2026/27.

Den som trodde att de franska Alperna var dyrast får därmed tänka om, där ligger ökningen betydligt lägre – på tolv procent.

Det är bristen på bostäder och den stora efterfrågan på semesterbostäder som eldar på priserna i Alperna.

Halv miljon per kvadratmeter

I den schweiziska skidorten Gstaad får du betala runt en halv miljon svenska kronor per kvadratmeter, och det är därmed den dyraste alpin bostadsmarknaden i undersökningen.

En lyxbostad på 100 kvadratmeter landar med andra ord på omkring

50 miljoner kronor, och för många är det dessutom en bra investering.

”Att äga en bostad i de schweiziska Alperna handlar alltmer om att bevara sin förmögenhet, inte bara om livsstil”, säger **Alex Koch de Gooreynd**, partner hos Knight Frank.

Billigare semesterorter

Den som inte har de pengarna på kontot får helt enkelt blicka mot andra orter.

Det finns fortfarande några orter som inte tömmer kontot totalt.

I franska Les Saisies och Hauteluce, nära betydligt dyrare Megève, finns fortfarande bostäder till lägre priser. Även Les Deux Alpes pekas ut som ett intressant alternativ, med högt belägna skidområden och stora investeringar i infrastrukturen.

Blicka mot Dolomiterna

Den som söker sig till de italienska Dolomiterna, bergskedjan som är känd för sin vackra natur, kan också hitta lägre priser på bostäder. Enligt schweiziska storbanken UBS kostar bostäder i Canazei 65 000 kronor per kvadratmeter. En semesterbostad på 70 kvadratmeter skulle därmed kosta ungefär 4,6 miljoner kronor.

Går att göra klipp i Schweiz

Även i Schweiz går det att göra klipp. Bergsbyn Evolène i kantonen Valais är ett av de billigare alternativen.

Här ligger priserna på omkring 79 000 kronor per kvadratmeter. En semesterbostad på 70 kvadratmeter skulle därmed kosta ungefär 5,5 miljoner kronor.

I natursköna Goms, känt för sina traditionella trähus och längdskidåkning, ligger priserna på omkring 80 000 kronor per kvadratmeter. Det motsvarar cirka 5,6 miljoner kronor för 70 kvadratmeter.

Även Leysin–Les Mosses i västra Schweiz är ett relativt prisvärt alternativ, med omkring 81 000 kronor per kvadratmeter.

För den som vill ha tillgång till stora skidområden kan Nendaz vara intressant.

Orten ingår i samma skidsystem som exklusiva Verbier, och bostäderna i Nendaz kostar omkring 100 000 kronor per kvadratmeter, vilket innebär ungefär 7 miljoner kronor för 70 kvadratmeter. ●

Konsten att bli gråhårig med stil – experternas bästa råd

Grått hår har blivit trendigt bland både män och kvinnor. FOTO: PEXELS

Grått hår har blivit trendigt och många vill inte längre dölja sin naturliga hårfärg. Här är experterans bästa råd i att framhäva den gråa looken.

Att upptäcka de första grå hårstråna har länge varit en anledning att boka tid hos frisören.

Men i dag väljer många att göra tvärtom – sluta färga håret och i stället låta det grå håret vara just det – grått.

Det betyder däremot inte att du behöver ge upp vare sig frisyrr eller hårvård.

Gråhårig på bästa sätt

I en guide i Harper's Bazaar beskriver hårfärgsexperten hur övergången från färgat till naturligt grått hår kan göras på bästa sätt för att framhäva de där gråa lockarna.

Grått hår är ett tecken för många av oss att vi börjar bli gamla och många har velat skjuta på det så länge som möjligt för att dölja just åldern och för att se fräschare ut.

Studier visar dock att dina grå hårstrån kan vara ett tecken på god hälsa.

Att bli gråhårig kan vara ett tecken på mer än att du åldras, det har i ny forskning visat sig återspegla kroppens naturliga försvar mot cancer.

Grått är trendigt

Förutom att det alltså är ett tecken på god hälsa är det numera allt fler som genom en trend behåller sina naturliga hårstrån på huvudet.

För den som har färgat håret under många år kan det dock vara en utmaning att sluta. När det naturliga grå håret växer fram uppstår ofta en tydlig kontrast mot de färgade längderna.

Hårfärgsexperten **Kadi Lee**, som bland annat arbetat med skådisarna **Julia Roberts** och **Gwyneth Paltrow**, rekommenderar enligt Harper's Bazaar att man låter övergången ske gradvis.

”Djupverkande balsambehandlingar bör vara en regelbunden del av rutinen, eftersom utväxten är mer porös och behöver kontinuerlig återfuktning”, säger Kadi Lee.

Fokusera på regelbundna klippningar

Regelbundna klippningar och tillfälliga toningar kan göra skillnaden mellan det grå och färgade håret mindre framträdande.

Ett annat alternativ är att använda ljusa och mörka slingor för att blanda de olika nyanserna. Tekniken brukar kallas gray blending.

På så sätt kan man undvika en skarp utväxt och i stället skapa en mer naturlig övergång.

Torrare hår

När håret blir grått kan även dess struktur förändras. Vissa upplever att det blir torrare, grövre eller mer svårformat.

TEXT JOHAN AUGUSTIN
FOTO PEXELS

I magasinet GQ uppger Londonfrisören **TJ Hunt** att det därför kan vara klokt att se över din frisyrr.

En kortare och mer välklippt frisyrr kan framhäva silvertoner, medan längre hår kan behöva mer återfuktning för att behålla sin glans.

Frisyr som passar hårets nya karaktär

Det handlar därmed inte om att försöka se yngre ut, utan om att hitta en frisyrr som passar hårets nya karaktär.

”Jag skulle också rekommendera att helt skippa pomador och geléer och i stället välja något lättare, mer naturligt, men fortfarande återfuktande”, säger han.

Samtidigt är det viktigt att skydda håret mot solen.

”Lösningen kan vara så enkel som att ta på sig en keps innan man går ut eller sätta sig i skuggan.”

Crew cut för män

För män med grått hår kan en kort frisyrr vara ett både stilrent och lätt-skött alternativ.

En så kallad crew cut, med kort hår på sidorna och lite längre upptill, är ett klassiskt och tidlöst alternativ som alltid går hem. ●

40 år på toppen: Svenska världssuccén som ingen ville ha

Svenska världssuccén blev listetta i 25 länder. Ändå var ”The Final Countdown” nära av väljas bort. 40 år senare är Europe långt från sista nedräkningen. FOTO: JESSICA GOW/TT

En världssuccé. Men i flera år låg Sveriges största rocklåt och samlade damm, nära att skrotas. Men än har vi inte sett the final countdown.

TEXT TORBJÖRN KARLGREN
FOTO JESSICA GOW/TT

Listetta i 25 länder. Strömmad 1,4 miljarder gånger. Albumet sålt i 15 miljoner exemplar. Inte illa av en låt som först låg och samlade damm i fyra år och sedan var nära att väljas bort.

Det handlar om ”The Final Countdown” och dess långa väg till global succé.

18 år gammal lånade **Joakim Larsson**, som vi känner som **Joey Tempest**, en synt av en vän.

”Jag lånade en synt av Mic, som jag satt och höll på med lite på kvällarna. Och så en natt fick jag fram det här specifika, svepande ljudet, och gjorde en kort demo på en minut”, berättar Tempest.

”Låg på en demokassett i flera år”

Det var 1982. För 44 år sedan. Längre kom inte ”The Final Countdown” då.

”Sedan låg den där på en demokassett i flera år innan vi använde den”, minns Joey Tempest hos GP.

Europe, som först kallade sig Force, startade 1979 i Upplands Väsby. Man bytte namn, man bytte medlemmar, släppte debuten 1983 och albumet ”Wings of tomorrow” 1984.

Än så länge hade man inte fått det genombrott man drömde om – och hemma hos Larssons ligger Joey Tempests syntslinga och väntar.

Lånade ut den till en lasershow

1983 repar Europe på Berns inför sin kommande turné. Varje helg pågår en liten lasershow i lokalen och Europe bestämmer sig för att låna ut den där syntfanfaren man ändå inte använder.

”Redan då tror jag att alla i bandet förstår att något borde göras med den”, berättar Joey Tempest hos GP.

Ändå fanns det ett, ska vi säga kulturellt, motstånd bland medlemmarna i Europe.

”I dag har vi kanske svårt att greppa det, men i mitten av 80-talet var synt och rockmusik något som står i direkt motsats till varandra”, påpekar musikjournalisten **Magnus Broni** hos GP.

”Det var liksom ingenting man skulle syssla med. Samtidigt toppade hårdrocken alla försäljningslistor den här tiden. Det var världens största genre.”

Kedjekopplade tolv syntar

Ändå gnager det i Europe som bestämmer sig för att göra något av demoversionen.

Producenten **Kevin Elson** hyrs in för att förädla demoversionen. Hans koncept?

”Vi kedjekopplar tolv olika syntar för att få till det perfekta fanfarljudet.”

I februari 1986 släpps ”The Final Countdown” som singel och blir en

sanslös succé. Den toppar listorna i 25 länder, albumet som även innehåller låtar som ”Carrie”, ”Cherokee” och ”Rock the night”, säljer 15 miljoner exemplar.

I dag har Sveriges största rocklåt strömmats 1,4 miljarder gånger – hittills.

Mer blir det, om vi ska tro SVT:s Magnus Broni.

”Du kan fortfarande höra den innan nedsläpp på en hockeymatch i NHL, eller när du åker till Thailand. Den kommer säkert leta sig fram till dig om du så reser långt in i Amazonas-djungeln. Den går inte att rymma ifrån”, konstaterar han.

Ganska bra med andra ord att Europe dammade av den där demosingeln... ●

Florence Pugh tar plats i centrum när John Steinbecks klassiker blir ny storserie på Netflix. FOTO: PRESSBILD

— STREAMING

Från Stephen King till Lars Kepler – oktobers bästa nya serier

Oktober är månaden då soffan åter blir en fullt legitim destination. Netflix, HBO Max, Prime Video, Disney+ och Apple TV fyller på med allt från Stephen King och John Steinbeck till svenska Lars Kepler. Här är åtta nya serier som går att se i Sverige – eller har svensk premiär under månaden.

Öster om Eden – Netflix

Florence Pugh spelar Cathy Ames i Zoe Kazans nya version av John Steinbecks klassiker "Öster om Eden". Det här är ingen liten remake av James Dean-filmen från 1955 utan en sjudelad miniserie som försöker ta sig an hela familjesagan.

Pugh får stå betydligt mer i centrum än tidigare versioner. Christopher Abbott och Mike Faist spelar bröderna Adam och Charles Trask, medan bland andra Ciarán Hinds och Tracy Letts finns i rollistan.

Serien finns på svenska [Netflix](#) sedan 1 oktober.

Kill Jackie – HBO Max

Catherine Zeta-Jones är tillbaka som Jackie Price, före detta internationell narkotikahandlare som sedan tjugo år lever det goda livet som konsthandlare.

Sedan dyker sju professionella lönnmördare upp och förstör friden.

Bakom serien finns folk från "Killing Eve" och "Gangs of London", vilket ger en ganska tydlig fingervisning om vart detta är på väg. Danska Sidse Babett Knudsen finns dessutom i rollistan, skriver BBC.

"Kill Jackie" hade svensk premiär på HBO Max den 2 oktober.

Carrie – Prime Video

Stephen Kings stackars Carrie White har blivit film, musikal och film

TEXT VIGGO CAVLING
FOTO PRESSBILD

igen. Nu kommer hon som tv-serie.

Mike Flanagan, mannen bakom "The Haunting of Hill House", har flyttat berättelsen till en värld med mobiltelefoner, viral mobbning och sociala medier. Det gör inte direkt gymnasiet trevligare.

Summer H Howell spelar Carrie och Samantha Slovan hennes minst sagt komplicerade mamma.

"Carrie" finns på Prime Video i Sverige sedan 7 oktober.

Small Prophets – Apple TV

Mackenzie Crook från "The Office" och "Detectorists" ligger bakom denna brittiska komedi om en man vars flickvän försvann för sju år sedan.

När hans pappa, spelad av Michael

Catherine Zeta-Jones byter konsthandel mot lönnmördare i nya "Kill Jackie".

Palin, hittar ett gammalt recept för att skapa små övernaturliga varelser som kan avslöja sanningen blir livet mindre vardagligt.

De två första avsnitten finns redan på svenska Apple TV.

Below – Netflix

Josh Hartnett spelar fiskare på Newfoundland där fiskarna försvinner, turister råkar illa ut och något stort och otrevligt verkar leva under havsytan.

"Jaws" möter klimatångest och kanadensisk kustby är ungefär känslan.

Mackenzie Davis spelar marinbiologen som försöker förstå vad som pågår. Serien finns på Netflix i Sverige.

The Lowdown – Disney+

Ethan Hawke spelar Lee Raybon, bokhandlare, journalist och självutnämnd sanningssägare i Tulsa.

Han är den sorts reporter som gärna gräver fram sanningen även när sanningen tydligt ber honom att gå hem.

Första säsongen finns redan på svenska Disney+. I den nya säsongen dyker dessutom Tommy Lee Jones upp som Lees far och Betty Gilpin som offentlig försvarare.

VisionQuest – Disney+

Paul Bettany återvänder som Vision i fortsättningen på historien från "WandaVision".

Vision har sina minnen kvar men saknar känslorna som hör till dem. Lösningen blir bland annat att försö-

ka kommunicera med de AI-personligheter som finns inuti honom. Där väntar förstås även Ultron, återigen spelad av James Spader.

"VisionQuest" har premiär på Disney+ den 14 oktober.

Nocturne – Apple TV

Här kommer den svenska kopplingen.

"Nocturne" bygger på böcker av Lars Kepler, pseudonymen för Alexander och Alexandra Ahndoril.

Joona Linna har blivit Jonah Lynn och spelas av Liev Schreiber medan Zazie Beetz spelar Saga Bauer.

Stephen Graham spelar seriemördaren Jurek Walter. Serien har premiär på Apple TV i Sverige den 30 oktober. ●

1. Mobbning var illa nog 1976. Med sociala medier blir det knappast bättre.

Lars Keplers Joona Linna blir Jonah Lynn när de svenska böckerna får amerikansk tv-dräkt.

Dolly Parton byggde ett imperium kring musik, nöjen och sitt eget namn. Nu möts eftermälet av juridiskt bråk. (Photo by Amy Harris/Invision/AP) TNAH105

Från förtroende till konflikt

Bryan Seaver hade en nära roll kring Dolly Parton och arbetade med säkerheten kring henne. Det var också han som fick uppdraget att meddela omvärlden att hon hade avlidit efter sin cancersjukdom.

Kort därefter förändrades allt, skriver Independent.

Bolaget She's Alive, som skapats för att förvalta och skydda Dolly Partons tillgångar, varumärke och affärer, gick till domstol mot Seaver och hans säkerhetsföretag.

Enligt handlingarna ska han ha skickat en rad allt mer hotfulla meddelanden och framfört krav på pengar. Han anklagas även för att ha hotat både personer kring dödsboet och Dolly Partons eftermäle.

Det är ett ganska långt steg från "Jolene".

Domstolen satte stopp

En domare i Tennessee beslutade om ett tillfälligt kontaktförbud mot Seaver.

I beslutet hänvisas bland annat till de påstådda hoten, krav på betalning och uppgifter om att Seaver ska

ha talat om tillgång till vapen och erfarenhet av våld.

She's Alive leds av Dolly Partons mångårige manager Danny Nozell.

Bolaget hävdar att situationen blivit så allvarlig att anställda känt sig hotade och att säkerheten kring flera personer har förstärkts.

Vill skjuta upp förhandlingen

Nu vill Bryan Seaver ha mer tid.

En domstolsförhandling var planerad till den 9 oktober, men Seaver har begärt att den ska skjutas fram omkring tio dagar.

Skälet är enkelt: han behöver en advokat.

I sin begäran skriver han att han saknar den juridiska kunskap som krävs för att själv hantera processen och bedöma vilka invändningar som bör göras.

Han motsätter sig samtidigt inte att kontaktförbudet förlängs fram till en ny förhandling.

Domaren har ännu inte fattat beslut om hans begäran.

Familjen tonar ned bråket

Samtidigt försöker delar av familjen tona ned bilden av ett fullskaligt familjekrig.

— DOLLY PARTON

Dolly Partons död följs av infekterad familjestrid

Dolly Parton är död, men lugnet kring hennes imperium blev kortvarigt. Bara veckor efter hennes bortgång har en konflikt kring countryikonens dödsbo hamnat i domstol. I centrum står hennes systerson Bryan Seaver, som nu omfattas av ett tillfälligt kontaktförbud.

TEXT **VIGGO CAVLING**

Dolly Partons syster Freida har sagt att familjen fortfarande älskar Bryan Seaver och att det inte handlar om någon klassisk familjefejd.

Det är möjligt.

Men när advokater, domare, säkerhetsbolag och kontaktförbud blandas in har diskussionen trots allt lämnat nivån för ett vanligt gräl vid köksbordet.

Ett enormt arv att skydda

Dolly Parton lämnade efter sig långt mer än en musikkatalog.

Under ett liv i offentligheten byggde hon upp ett globalt varumärke kring musik, nöjesparker, licensaffärer, film och filantropi. Låtar som "Jolene", "Coat of Many Colors" och "I Will Always Love You" gjorde henne till en av countrymusikens största stjärnor någonsin.

Nu har kampen om hur hennes arv ska skyddas fått en oväntat dramatisk början.

Dolly Parton ägnade ett helt liv åt att bygga sitt namn.

Det tog bara några veckor efter hennes död innan samma namn hamnade i en rättssal. ●

— LOUIS VUITTON

Första bilen med Louis Vuittons namn – två 911:or från Singer

Bilarna med modejätten Louis Vuitton namn visades under bilveckan i Monterey i augusti. Den ena är en coupé ur Singers serie Classic, lackad i saffransgult och koboltblått, Louis Vuittons husfärger. Den andra är en kalkstensvit cabriolet ur serien Classic Turbo, formgiven av Nicolas Ghesquière, modehusets konstnärliga ledare för damkollektionerna. FOTO: SINGER

Louis Vuitton har för första gången satt sitt namn på en bil.

Modehuset valde Singer, verkstaden i Kalifornien som har byggt om luftkylda Porsche 911 sedan 2009, och klädde både bilarna och förarna.

Bilarna visades under bilveckan i Monterey i augusti. Den ena är en coupé ur Singers serie Classic, lackad i saffransgult och koboltblått, Louis Vuittons husfärger. Den andra är en kalkstensvit cabriolet ur serien Classic Turbo, formgiven av **Nicolas Ghesquière**, modehusets konstnärliga ledare för damkollektionerna.

Båda utgår från Porsches 964, generationen som tillverkades mellan 1989 och 1994. Vad bilarna kostar vill varken Singer eller Louis Vuitton säga.

Bilar är inget nytt område för Louis Vuitton. Georges Vuitton sålde koffertter anpassade för bilar redan 1897, och 1909 konstruerade hans

söner Pierre och Jean en egen bil på ett sportchassi från tillverkaren Stabilia för att visa upp familjeföretagets varor, enligt FashionUnited.

Virgil Abloh, som ledde herrkollektionerna fram till sin död 2021, formgav en G-klass tillsammans med Mercedes, men den bilen har aldrig modehusets namn. Enligt Louis Vuitton är bilarna från Singer de första som bär både modehusets och en bilbyggares namn.

Jean Arnault, som leder Louis Vuittons klockverksamhet och är yngste son till **LVMH:s huvudägare Bernard Arnault**, säger att modehuset för första gången har "samlat expertisen från husets alla hant-

TEXT **MIKAEL GULLSTRÖM**
FOTO **SINGER**

verk" i ett och samma bilprojekt, även urverkstaden.

Det ger bilarna och modehuset en trovärdighet som en handväska eller en sneaker inte kan ge.

Verkstaden som bygger om kundens egen 964

Singer grundades av engelsmannen **Rob Dickinson**, tidigare sångare i rockbandet Catherine Wheel, och företaget är uppkallat efter Porsches tävlingsingenjör **Norbert Singer**.

Kunden lämnar in sin egen 964, och Singer plockar isär bilen ända ned till chassit och bygger upp den igen med kaross i kolfiber och ny motor. Ägaren väljer inredningen detalj för detalj tillsammans med verkstaden.

911 Coupé i Louis Vuitton-kläder inklusive alla coola attribut. FOTO: SINGER

Bilarna heter officiellt Porsche 911 Reimagined by Singer, aldrig "Singer 911", av hänsyn till Porsches varumärkesrätt.

Singer har i dag verkstäder i både Kalifornien och England, och i juli var företaget huvudnumret på Goodwood Festival of Speed, med tre bilar upphängda i en skulptur framför Goodwood House.

Antalet specialbyggda bilar ökar, och det är även där Porsche själv ser tillväxten. Försäljningen i Sonderwunsch, programmet där kunden får sin Porsche byggd efter egna önskemål, ska enligt Porsche sexdubblas på medellång sikt, och vd **Michael Leiters** vill stärka märket

med "nya, mycket eftertraktade modeller i segment med särskilt höga marginaler".

Bland ombyggarna bygger Stårke i Missouri en Speedster på Porsches 718 som kostar från 1 450 000 kronor, och en fyrhjulsdriven 964 med portalaxlar, Patagonia 4x4, är prototyp för en serie på tio exemplar.

Porschemodellerna i Hagertys prisguide för samlarbilar har stigit med i snitt 7,4 procent det senaste året, medan resten av marknaden stått still.

Coupén började med en klocka

Samarbetet började enligt Jean Arnault med "en förfrågan om en

klocka till instrumentbrädan i en bil som Singer byggt om". Den klockan tillverkades i modehusets urverkstad La Fabrique du Temps i Schweiz och går att lyfta ur bilen och ställa på skrivbordet.

För att klockan och mätarna skulle se ut som en enhet fick hastighetsmätaren, varvräknaren och extramätarna samma grafik som Louis Vuittons armbandsur Tambour, med koboltblå tavlor och orange siffror. Bara mätarna tog ett år att ta fram.

Coupén har diamanstickade säten och inredning i naturfärgat läder, sydd med gul tråd. Alla reglage och lås är av metall, de flesta rodiumpläterade. **Octave Chany**,

Givetvis Louise Vuitton i minsta detalj. Så även hastighetsmätarna. FOTO: SINGER

Detaljer i absolut världsklass. Mums för Porscheentusiasten som vill ha en helt unik bil. FOTO: SINGER

Lika läcker som en båt med trädetaljer och cabriolet som ett kapell. FOTO: SINGER

designansvarig för projektet på Singer, säger att varje materialövergång är genomtänkt, "ofta på en nästan mikroskopisk nivå".

Bak sitter Singers luftkylda sugmotor på fyra liter, kopplad till en manuell sexväxlad låda, och keramiska bromsar. Singer uppger ingen effekt, men Top Gear uppskattar den till omkring 400 hästkrafter.

På taksäcket kan man spänna fast en koffert, ett par skidor eller en surfbräda, och föraren har fått en racingjacka i läder och en hjälm i kol- och glasfiber, båda i coupéns färger.

Ghesquières cabriolet är formgiven som en motorbåt

"Bildesign är en passion som alltid har funnits i mig", säger Nicolas Ghesquière, som har hämtat formspråket från klassiska motorbåtar. Bakpartiet ovanför motorn är klätt i lackat trä som ett akterdäck, stötfångarna har trädetaljer och bagageutrymmet bakom sätena är byggt med samma teknik som ett båtdäck.

I framluckan ligger ett koffertset i tre delar, och till föraren har han ritat en kostym i fallskärmssilke och ett halsband som bilnyckeln hänger i.

Cabrioleten byggdes i Singers verkstad i England och skiljer sig

från coupén även under motorlocket. Boxersextan på 3,8 liter har två turboaggregat och ger omkring 510 hästkrafter enligt Top Gear, vilket är 150 hästkrafter mer än Porsches egen 964 Turbo 3.6 hade när den lämnade fabriken 1993.

Även cabrioleten har en löstagbar klocka, placerad på mittkonsolen, och klockan har fått en tvilling i form av ett armbandsur, en Tambour Automatic på 40 millimeter i keramik och guld.

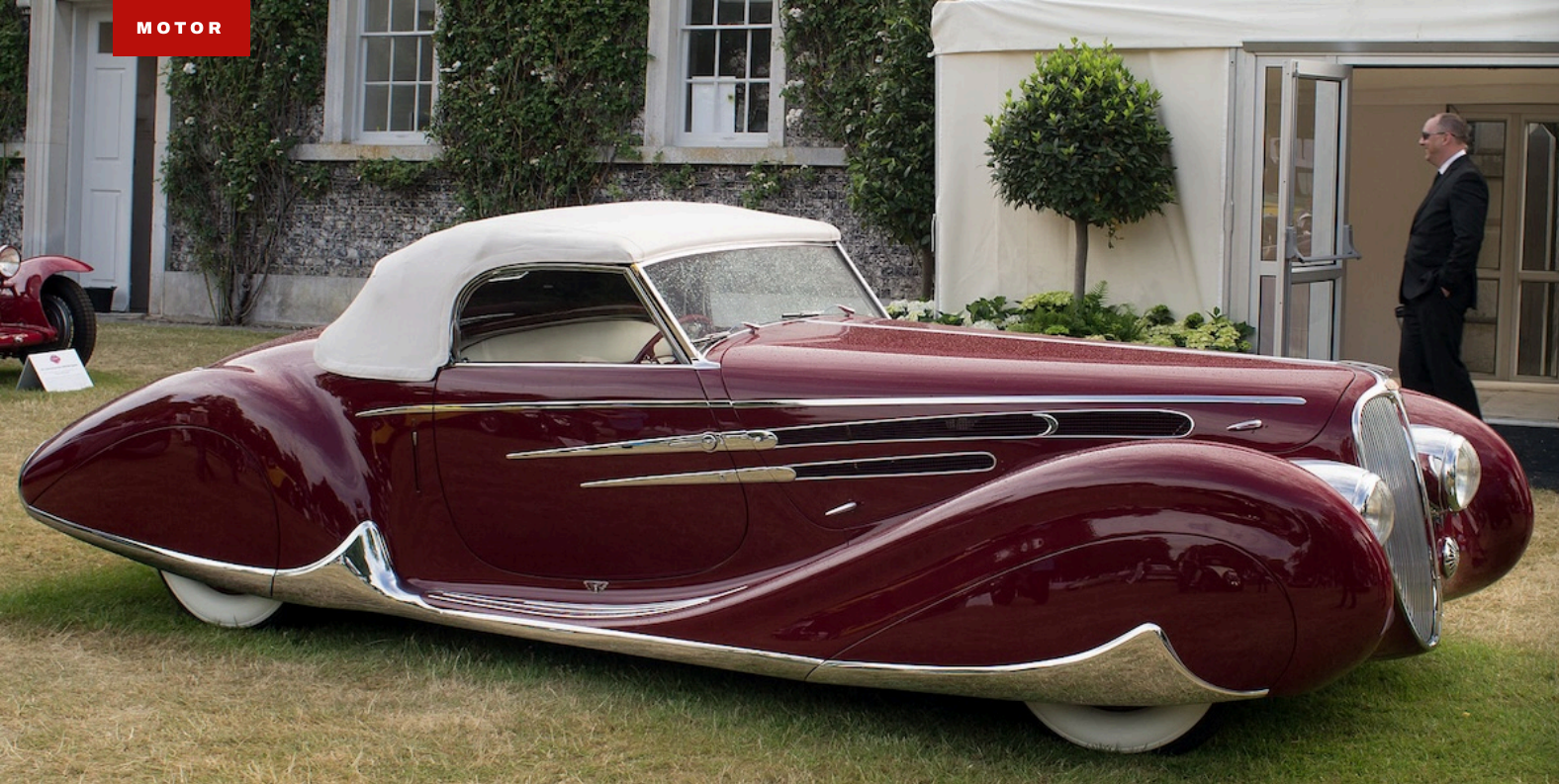
När klockan och armbandsuret inte används ligger de i Coffret Trésor, ett skrin som Georges Vuitton tog fram 1896, året innan han började sälja kofferter för bilar. ●

Lika snabb och exklusiv som den ser ut. FOTO: SINGER

Ratt och paneler i ädlaste träslag. FOTO: SINGER

Art Deco på steroider. Bara några få exemplar av den hyperexklusiva och svulstiga Delahaye 165 tillverkades. Med en V12:a under huven är det per definition supersportbilarnas urmoder. FOTO: WIKI COMMONS/EDVVC FROM LONDON

När Citroën DS lanserades 1955 var det en chock för många och bilen fick smeknamnet Gudinnan. Som cabriolet blev hon ännu vackrare. FOTO: WITMER & ODJIK

DESIGNKLASSIKER

Världens 7 vackraste bilar bevisar att skönhet aldrig åldras

Det finns bilar du köper med huvudet. Och så finns det bilar som aldrig gav huvudet en chans. Bilar där varje kurva var ett argument som kroppen förstod innan hjärnan hann protestera.

De sju bilarna i den här listan tillverkades av märken som inte längre existerar. Men deras linjer lever vidare som beviset på att riktigt vacker design aldrig åldras.

Delahaye 165. Art Deco som andas
Vissa bilar ser ut som om de ritats. Delahaye 165 ser ut som om den drömt fram sig själv.

När den franska bilen rullade in på Parismässan 1938 var det ingen som pratade om motoreffekt. Karossörerna Figoni & Falaschi hade skapat något som hörde hemma i en annan värld. Svepande linjer som flöt ihop utan en enda skarp kant.

Täckta hjulhus som fick bilen att se ut som om den redan rörde sig i 200 kilometer i timmen. En grill så djärv att den ensam kunde bära ett helt bilmärke.

Stilen kallas Streamline Moderne. Men det ordet gör inte Delahaye 165

rättvisa. Det här var Art Deco i sin mest extrema form, skulpterad i stål av hantverkare som vägrade skilja på konst och ingenjörsarbete.

Interiören var lika hänsynslös i sin skönhet. Läder, trä och krom i en kombination som fick varje annan bil på mässgolvet att se ut som en traktor.

Bara ett fåtal exemplar byggdes. Och varje gång ett av dem dyker upp på auktion stannar rummet.

Emile Delahaye tog över en verkstad i Tours redan 1890 och hans bilar hade rullat sedan 1894. De slog Mercedes berömda Silverpilar på Le Mans.

Men andra världskriget krossade verksamheten. De sista modellerna rullade ut i början av 1950-talet, och sedan var det tyst.

Kvar finns bara dessa skulpturer. Och minnet av en kväll i Paris 1938 då bilvärlden höll andan.

TEXT MIKAEL GULLSTRÖM
FOTO SE BILDTEXTERNA

Citroën DS Décapotable. Gudinnan klädde av sig

80 000 beställningar på tio dagar. Det var responsen när Citroën DS visade sig på Paris-salongen i oktober 1955. Bilen fick smeknamnet Déesse. Gudinnan. Och den gjorde alla andra bilar på marknaden till gårdagens nyheter över en natt.

Men den riktiga fullträffen kom några år senare. När karossmästaren Henri Chapron skar bort taket.

Chapron hade redan 1958 byggt en egen inofficiell cabrioletversion, Croisette. Citroën såg vad han gjort och förstod direkt.

1960 debuterade DS Décapotable på Paris-salongen, och från februari 1961 kunde den beställas. Handbyggd i små serier. Varje bil unik.

Det är svårt att förklara vad som händer när man tar bort taket på en redan perfekt bil. DS var futuristisk med tak. Utan tak blev den tidlös. Linjerna som Flaminio Bertoni hade

ritat fick plötsligt luft att andas.

Den långa motorhuven, de indragna bakhjulen, den smala midjan. Allt blev tydligare, renare, mer självklart.

Och den tekniska innovationen fanns kvar under ytan. Hydropneumatisk fjädring som fick bilen att sväva. Halvautomatisk växellåda. Bromsar som var årtionden före sin tid. Men ingen pratade om tekniken.

Det enda som betydde något var hur den såg ut. I dag är Chaprons DS-cabrioletter bland de mest eftertraktade klassiska bilarna i världen. Priserna speglar det.

Men det är inte priset som gör dem speciella. Det är känslan av att se en bil som inte borde fungera utan tak, men som fungerar bättre.

Mercedes 230 SL Pagoda. Ett omöjligt uppdrag

Den här listan innehåller inga tyska bilar. Förutom en.

År 1958 fick Mercedes-ingenjören Karl Wilfert ett uppdrag som borde ha varit omöjligt. Ersätt två legender med en enda bil. 190 SL och 300 SL. Två ikoner. Ett chassi. Begränsad budget.

Resultatet blev 230 SL. Och det blev inte bara bra. Det blev tidlöst.

Designteamet bestod av **Friedrich Geiger, Bela Barenyi** och **Paul Bracq**. Bracq gav bilen en låg kaross med bred spårvidd och stora glasytor som skapade ett luftigt, nästan arkitektoniskt intryck.

Men det var taket som gav bilen sitt namn. Pagoda. En lätt konkv

form som böjde sig inåt istället för utåt. Ingen hade gjort det förut.

Ingen har gjort det bättre sedan.

Det var ett designbeslut som egentligen handlade om säkerhet. Det konkava taket var starkare om den eventuellt skulle volta.

Men resultatet var en siluett som stack ut ur varje parkeringsplats, varje landsväg, varje drömscenario en bilentusiast någonsin haft.

John Lennon körde en. Vid lanseeringen 1963 kostade den 40 000 kronor. I dag ligger priserna mellan 700 000 och 900 000 kronor för välhållna exemplar. Mercedes byggde nästan 49 000 Pagodor fram till 1971. 261 såldes i Sverige.

Siffrorna är imponerande. Men det är inte siffrorna som får människor

Citroën DS21 Cabriolet from 1969 FOTO: SLAUNGER CREATIVE COMMONS ATTRIBUTION-SHARE ALIKE 3.0

Det är så här man vill uppleva Mercedes 230 SL Pagoda. Lugnt glida fram längs medelhavets stränder och möta de beundrande blickarna på Mercedes snyggaste cabriolet någonsin. FOTO: MERCEDES MEDIA

att stanna på gatan. Det är linjen. Den där enda, oavbrutna linjen från strålkastare till bakljus som säger allt utan att höja rösten.

Pegaso Z-102. Spansk passion i aluminium

I efterkrigstidens Spanien byggde en ingenjör vid namn **Wifredo Ricart** världens snabbaste produktionsbil. Inte i Maranello, inte i Stuttgart utan i Barcelona.

Ricart hade arbetat på Alfa Romeo, sida vid sida med **Enzo Ferrari**. De två gillade inte varandra. När Ricart lämnade Italien och gick till spanska ENASA tog han med sig en enda ambition. Att bygga en bil som var bättre än allt Ferrari kunde drömma om.

Pegaso Z-102 blev svaret. En V8-motor med fyra överliggande kamaxlar och dubbla Weber-förgasare. 1953 satte en kompressormatad version världsrekordet som snabbaste serieproducerade bil. Det var en teknisk maktdemonstration.

Men det var designen som etsade sig fast i minnet. Flytande linjer och skulpturala former som inte bara var vackra utan aerodynamiskt funktionella. Karosserna byggdes av Europas främsta karossbyggare och varje bil var unik.

Pegaso tillverkade sportbilar i bara sju år, från 1951 till 1958. Färre än 90 exemplar. Sedan stängdes sportbilsproduktionen och företaget gick över till lastbilar och bussar.

Färre än 90 bilar. Sju år. Och ett arv som fortfarande får Ferrari-ägare att svälja hårt. Det finns något oerhört vackert i historien om en spansk ingenjör som vägrade acceptera att det bästa alltid måste komma från Italien.

Facel Vega. Bilen som Picasso inte kunde motstå

Pablo Picasso körde en. **Ringo Starr** körde en. **Prinsessan av Monaco** likaså. **Joan Collins**. **Herbert von Karajan**. Listan på ägare läser sig som en gästlista på den mest exklusiva festerna i efterkrigstidens Europa.

Facel Vega föddes ur en enda mans vision. Jean Daninos var ingenjör, designer och drömmare. Under

Spansk design och prestanda i framkant utmanade Ferrari i början av 50-talet. Visst hittar vi linjer här som inspirerat svenska P1800 som kom tio år senare. FOTO: BROAD ARROW ACTIONS

andra världskriget tillverkade hans företag metalledar. När freden kom ville han bygga bilar. Inte vilka bilar som helst. De vackraste kupéerna världen hade sett.

1954 presenterade han sin skapelse. Bilen kombinerade fransk elegans med rå amerikansk kraft. Under den skulpturala karossen satt en Chrysler-motor. Det var som att klä en tungviktsboxare i skräddarsydd kostym.

Designen var omisskännlig. Långa, horisontella linjer. En front som var både aggressiv och sofistikerad. Och en profil som fick alla andra GT-bilar att se klumpiga ut.

När Facel II lanserades 1961 med över 350 hästkrafter kallade många

den för det vackraste kupén som någonsin byggts. Det var ingen överdrift.

Men Daninos dröm var dyrare än verkligheten tålde. Ett misslyckat försök med den billigare modellen Facellia dränerade företaget. 1964 stängdes portarna för gott.

I dag kostar en Facel Vega mellan 800 000 och 3 miljoner kronor. Men det är inte pengarna som gör den speciell. Det är vetskapen om att en enda man, med en enda idé, skapade en bil som fick Picasso att öppna plånboken.

Isotta Fraschini Tipo 8A. Bortglömd italiensk perfektion

Alla känner till Rolls-Royce. Många känner till Bugatti. Nästan ingen

minns Isotta Fraschini. Och det är en av bilhistoriens största orättvisor.

Det italienska märket grundades redan 1898 av Cesare Isotta och Vincenzo Fraschini. Från 1919 fokuserade de på en enda sak. Att bygga världens mest lyxiga bil.

Tipo 8A, introducerad 1924, var resultatet. En rak åttacylindrig motor på 110 hästkrafter. Karosser byggda av de finaste hantverkarna i Europa. Varje exemplar unikt.

I Hollywood var Isotta Fraschini statussymbolen. **Jack Dempsey**, boxningsmästaren, körde en. **Rudolph Valentino**, filmstjärnan, likaså. I Sverige köpte bokförläggaren Erik Åkerlund en Tipo 8A 1926.

Designchefen Friedrich Geiger i vit skjorta och till vänster Karl Wilfert som blev huvudansvarig för att ta fram den nya modellen. Längst till höger designern Paul Bracq som spelade en avgörande roll för den slutliga designen. FOTO: MERCEDES MEDIA

Här ser vi det slanka bakpartiet med de subtila fenorna som bidrar till Pagodans karaktär. FOTO: MERCEDES MEDIA

FOTO: BROAD ARROW ACTIONS

Facel Vega från 1963. FOTO: BONHAMS

Han hade redan ägt Packard, Rolls-Royce och Hispano-Suiza. Men det var den italienska bilen han valde att behålla.

Designen var subtil och samtidigt överväldigande. Där andra lyxbilar skrek om uppmärksamhet, viskade Isotta Fraschini. Långa motorhuvar, eleganta fendrar och proportioner som fick andra bilar att se obalanserade ut. Det var design för människor som inte behövde bevisa någonting.

Åkerlunds bil genomgick flera karossförändringar under hans ägarskap. Den var tvåfärgad cabriolet, sedan coupé, sedan något helt annat. Till slut fick den ett Duesenberg-karosseri och slutade sina dagar som brandbil i Hölö.

Det finns något smärtsamt poetiskt i den historien. En av världens exklusivaste bilar, ombyggd och ombyggd tills ingen längre kände igen den.

Men under alla lager fanns samma chassi. Samma själ.

Duesenberg Model J. 20 000 dollar och en dröm som tog slut för tidigt

Om du levde i Amerika på 1930-talet och hade obegränsat med pengar köpte du inte en Rolls-Royce. Du köpte en Duesenberg.

Bröderna Frederick och August Duesenberg emigrerade från Tyskland till USA i början av 1900-talet med en enda besatthet. Att bygga den snabbaste, starkaste, vackraste bilen världen någonsin

sett. 1924 vann deras bil Indy 500. Det var bara början.

Model J, lanserad under brinnande depression, var ett ingenjörsmässigt mästerverk. En rak åttacylindrig motor på 265 hästkrafter. Topphastighet på närmare 190 kilometer i timmen. På 1930-talet.

I en bil längre än en modern SUV. Priset var 20 000 dollar, en astronomisk summa när de flesta amerikaner kämpade för att få mat på bordet.

Men det var inte prestandan som gjorde Duesenberg till en legend. Det var karossen. Varje bil byggdes av de främsta karossörerna i världen. Varje exemplar var unikt.

Varje färgkombination handplockad. Det här var inte bilar. Det var

I början av 60-talet var det Facel Vega som stod högst upp på världskändisarnas önskelista. Kanske 60-talets vackraste coupé. FOTO: ERIC MANESSE, CC BY-SA 4.0 WIKIMEDIA COMMONS

Facel Vega. FOTO: BONHAMS

Duesenberg personifierade mer än något annat varumärke den amerikanska drömmen. Två bröder som lämnat Tyskland och som på kort tid byggde upp världens exklusivaste bilvarumärke. FOTO: STEVE GINN VIA WIKIMEDIA COMMONS

konstverk på hjul. **Clark Gable** körde en. **Greta Garbo** körde en. **Al Capone** körde en. Howard Hughes körde en. I Sverige ägdes två Duesenbergs av **Erik Åkerlund** och **Torsten Kreuger**, två av sin tids mäktigaste affärsmän.

1937 gick företaget i konkurs. Den sista bilen levererades 1940 till den tyske konstnären **Rudolf Bauer**. Chassit monterades i Chicago. Karossen byggdes av Rollston efter Bauers egna skisser. Ett sista mästerverk, levererat mitt under brinnande världskrig.

Ungefär 1 200 Duesenbergs byggdes totalt. I dag är de värda flera miljoner dollar styck. 2022 vann en Duesenberg J Figoni Sports Torpedo från

1932 Pebble Beach Concours d'Elegance, världens mest prestigefyllda veteranbilstävling.

Det har gjorts försök att återuppliva varumärket. Det senaste i början av 2000-talet. Men kanske är det bättre att låta Duesenberg vara. Låta mystiken växa. Låta de 1 200 bilarna tala för sig själva.

De vägrade kompromissa

Sju bilar. Sju designer som inte längre finns. Delahaye, Citroën DS i Chaprons händer, Mercedes Pagoda, Pegaso, Facel Vega, Isotta Fraschini och Duesenberg.

De hade en sak gemensamt. De byggdes av människor som vägrade kompromissa. Som valde skönhet framför lönsamhet. Passion framför

pragmatik och som betalade priset för det.

Av dessa varumärken har bara Mercedes och Citroen överlevt. Ekonomiska kriser, världskrig och hård konkurrens krossade de andra.

Men deras bilar lever kvar. I privatsamlingar, på auktionsgolv, i böcker och i minnet hos alla som någon gång stått framför en Delahaye 165 eller en Duesenberg Model J och känt den där oförklarliga klumpen i magen.

Det är design som inte går att säga nej till. Inte då och inte nu. ●

Den legendariska Duesenberg model J som med sin karaktär avbildats i mängder av leksaksbilar världen över. I dag ett hett samlarobjekt i den klassiska bilvärlden där man får räkna mellan 3-4 miljoner US Dollar för ett bevarat exemplar. FOTO: CC BY-SA 3.0, [HTTPS://COMMONS.WIKIMEDIA.ORG](https://commons.wikimedia.org)

I dag är Duesenberg en av de mest eftertraktade klassiska samlarobjekten i världen. Här en bild från den berömda Pebble Beach Concours d'Elegance som är den mest prestigefyllda mötet bland samlare och investerare av klassiska bilar. 2022 års vinnare blev Duesenberg J Figoni Sports Torpedo från 1932. FOTO: PEBBLE BEACH

DAGENS PS Weekend

Ett urval ur PS Weekend på dagensps.se.

dagensps.se/weekend

ARTIKLARNAS NUMRER

1. Sid 4: <https://www.dagensps.se/weekend/dolomiternas-basta-hotell-med-akta-italiensk-tvist/>
2. Sid 6: <https://www.dagensps.se/weekend/resor/glom-rivieran-upptack-frankrikes-lilla-kalifornien/>
3. Sid 7: <https://www.dagensps.se/weekend/resor/evig-kryssning-stoppad-branslet-blev-for-dyrt/>
4. Sid 8: <https://www.dagensps.se/weekend/resor/darfor-maste-du-falla-upp-flygstolen-nagra-centimeter-ar-avgorande/>
5. Sid 9: <https://www.dagensps.se/privatekonomi/en-egen-o-i-stockholms-skargard-nu-kan-den-bli-din/>
6. Sid 10: <https://www.dagensps.se/weekend/klockor/begagnad-rolax-dyrtare-an-ny-submariner-kostar-35-300-kronor-extra/>
7. Sid 12: <https://www.dagensps.se/varlden/historia/konstjuvarnas-blunder-darfor-ar-masterverken-omojliga-att-salja/>
8. Sid 15: <https://www.dagensps.se/weekend/restaurang/varldens-basta-barer-2026-sverige-missar-topp-50-med-minsta-mojliga-marginal/>
9. Sid 16: <https://www.dagensps.se/weekend/tavlan-kostade-300-kronor-pa-ett-dodsbo-saldes-for-13-miljoner/>
10. Sid 17: <https://www.dagensps.se/weekend/lyxbostader-bland-europas-berg-rusar-i-pris-har-kan-du-fortfarande-gora-klipp/>
11. Sid 18: <https://www.dagensps.se/weekend/konsten-att-bli-graharig-med-stil-experternas-basta-rad/>
12. Sid 19: <https://www.dagensps.se/weekend/40-ar-pa-toppen-svenska-varldssuccen-som-ingen-ville-ha/>
13. Sid 20: <https://www.dagensps.se/weekend/noje-underhallning/fran-stephen-king-till-lars-kepler-oktobers-basta-nya-serier/>
14. Sid 22: <https://www.dagensps.se/weekend/noje-underhallning/dolly-partons-dod-foljs-av-infekterad-familjestrid/>
15. Sid 23: <https://www.dagensps.se/motor/klassiska-bilar/forsta-bilen-med-louis-vuittons-namn-tva-911or-fran-singer/>
16. Sid 26: <https://www.dagensps.se/varlden/varldens-7-vackraste-bilar-bevisar-att-skonhet-aldrig-aldras/>